

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK

A KÜLÜGYI SZEMLE májusi kötet. Változatos, időszerű tartalommal hagyta el a sajtót a Magyar Külügyi Társaság kiadásában és dr. Baross Drucker György szerkesztésében megjelenő *Külügyi Szemle* májusi száma. A Külügyi Szemlének ebben a számában is újszólván valamennyi időszerű külpolitikai kérdés feldolgozást nyert. „A francia birodalom belső válsága” című tanulmány nagyrészt nálunk ismeretlen adatok alapján vichy-i a Degaulle és a Giraud-féle irányzatokról és az egyes gyarmati területeknek ezekhez való helyzetéről ad áttekinthető képet. Dr. Eöttevényi Olivér, a Külügyi Társaság ügyvezető társelnöke „Kulturpolitika és bolszevizmus” címen írt figyelemreméltó tanulmányt. Dr. Gál István külügyminisztériumi előadó „Londoni emigrációk béketervei” című tanulmányában az emigrációk kormányok elnökeinek és külügyminisztereinek érdekes nyilatkozatait foglalja össze. Dr. Pongrácz Kálmán „Kis államok helyzete az első világháborúban” című tanulmánya ma, mikor a kis államok sorsáról bly sok szó esik, különösen időszerű és elgondolkoztató. A világérdeklődés központjában álló Beveridge tervről Pulay Gábor külügyminisztériumi előadó írt szakzerű cikket, míg dr. Hrváth Jenő egyetemi tanár külön cikkben tárgyalja Eöttevényi Olivér nagyszerű Ferenc Ferdinánd-könyvét. H. Triepel berlini egyetemi tanár műve nyomán a Monarchiában gyakorolt magyar hegemoniáról dr. Göllner Aladár értekezik. Saint-Pierre abbéről, a Népszövetség nagy előfutárjáról halálának 200. évfordulója alkalmából, dr. Baross Drucker György szerkesztő emlékezik meg. Végül dr. Morlin Zoltán kultuszminisztériumi segédtitkár írt „Tudományos külpolitika” címen a tudománykörbe vágó legújabb irányzatokról tanulmányt.

A Külügyi Szemle rovatai ez alkalommal is változatosak és időszerűek és beszámolnak a legutolsó hetek külpolitikai, nemzetközi jogi, kisebbségi és világgazdasági eseményeiről. Ugyancsak gazdag rovat számol be a külföldi kulturális kapcsolataink körébe vágó eseményekről, míg a Nemzetközi Okmánytár ez alkalommal is igen gazdag dokumentációs anyagot hoz. A hazai és külföldi külpolitikai irodalom legújabb műveit ugyancsak külön rovat ismerteti. Végül beszámol a Külügyi Szemle

a Magyar Külügyi Társaság és a Balkán-Bizottság legújabb sokrétű tevékenységéről. A Külügyi Szemle évi előfizetési díja 20.— P. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, V. Országháza.

A „KÁRPÁTMEDECNE” most megjelent júniusi számában értékes cikkeket olvashatunk az élettér értelmezéséről, a hitelszövetkezetek tevékenységéről, az agrárkereskedelem jövő feladatairól, a Balkán-államok árkiegyenlítő pénztáiról, a német parasztpolitikáról és megemlékezést Owen Róbert-ről. A tartalmas számot érdekes magyar és külföldi figyelő, világgazdasági szemle, lapszemle és bő könyvismertetés egészíti ki.

A Kárpátmedence szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, IV. Gr. Károlyi-u. 22. II. em. Telefon: 383—157.

TERSÁNSZKY J. JENŐ: „VADREGÉNY”. (A Kir. Magy. Egyetemi Nyomda 1943. évi, könyvnap: könyve).

Tersánszky J. Jenő a magyar irodalom választottjai közé tartozik. Elbeszéléseinek reális ereje, stílusának egyéni hangja mindenkor a legnagyobb várakozásokat elégitik ki. Ez a regénye a régi, békevilágba visz vissza. A nélleneumkori Magyarország egy kis szelete elevenedik meg, hogy úde történetében az akkori világszemlélet hú képét rajzolja meg, ugyanakkor felelet adjon azokra a kérdésekre, amelyek — az elbeszélésekből látjuk — már akkor fogalmazódtak meg. A cigánymuzsikás, katonatiszti világ háttéréből egy kispolgári milő bontakozik ki, de a hősnő, a szépséges Laure meghallja a legcsöndesebb hangot, a népi hovátartozás figyelemztetését. A regény romantikusnak tűnő bája, jeleneteinek íze, az író gazdag pályáján is egyik legszebb álmását biztosítja. (Ára kötve a könyvnapon 7.20 P, a könyvnap után 9.— P).

PERNECZKY BÉLA: KORESZMÉINK. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda).

Korunk eszméinek forrongó világában a mélyebb összefüggéseket keresi s a korszerű jelenségek között szövődő kapcsolatok kiderítésére vállalkozik Perneczky Béla kítűnő könyve. Munkája két részre tagozódik: megismerkedni koreszméinkkel és felszítani a koreszmékért való felelősség érzetét. Az első rész helyszíni közvetítés a század

eszmevilágából és megszólaltatása valamennyi koreszméinknek, a második lelkiismeretvizsgálat a kor hozzáérése nagy parancsokhoz. A szerző elve a kerszerütlenség látszó, de egyedül célravezető és tisztázó tárgyilagosság: a néphez, a nemzethez és hazához való hű ragaszkodással a tényeket úgy venni, ahogy vannak és úgy elbírálni, ahogy a pártatlan bíró ítél. Az élvezetes megírt kézikönyv az olvasót tanulmányos módon igazítja el korunk eszméinek útvesztőjében.

TANHOFFER LAJOS: „KONGÓ. Orvosi táskával Afrika földjén. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda).

Thanhoffer Lajos négy esztendő telt el Belga-Kongóban, mint az egyik vállalat orvosa. Ez a négy esztendő bőségesen elegendő volt számára, hogy megismerje a néger társadalmat és megszeresse azt. Leírásaiban pontos képet rajzol róluk, szokásaikról, életmódjukról. Alig lehet elmondani néhány szóban, mi mindenre nem terjed ki figyelme. Elbeszélésének eleven ereje, nagy írói készsége regényszerű érdekességgel gazdagítja a könyvet, melynek jelentősége éppen abban van, hogy nem a szokványos utleírások módjában beszél, s nem a népszerű orvosvallomások fantáziájával, hanem élményeinek friss hangján.

A szépcen kiállított könyvet Afrika és Kongó térképei mellett Végh Gusztáv 29 db. művészi rajza díszíti.

A könyvet a Magyar Könyvbarátok előfizetői illetménykötetül kapták. (Bolttá ára kötve 12.— P).

HOFFMANN EDITH: SZINYEI MERSE PÁL. Budapest (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda) 1943.

Szinyei művészetének egyik legjobb ismerője nagyszabású tanulmányban tárja fel úttörő jelentőségű festőnk érdekes életpályájának körülményeit s páratlan művészetének jelentőségét. A kezdő évek próbálkozásai a külföldi mesterek útmutatása nyomán, egykorú levelezése ismeretében új értelmezést kapnak. Az iskoláktól és stílusbefolyásoktól függetlenül művész későbbi pályája tele van zökkenőkkel. A közvélemény kellő méltánylásának elmaradása kedvét szegte s évekig nem vett kezébe ecsetet. Egyedülálló értékének közei felismerése, bár jóvá nem tehető az egykorú megértés hiányát, az új magyar festőművészet legzenialisabb

mesterének tette meg Szinyeit. A stílusban Nyugatot megelőző művész fajértékei, művészetének sajátosan magyar elemei kimerítő elemzést és méltatást kapnak Hoffmann Edith 64 képpel és színes melléklettel díszített kitűnő könyvében, mely a Csánky Dönes szerkesztésében megjelenő *Magyar Művészeti Írások* egyik legszebb könyve.

KOSZTOLÁNYI DEZSO. NOVELLAI. Révai, 1943.

Költőnk, regény- és tanulmányírónak egyformán nagy volt Kosztolányi. mégis, nem egy kritikusa hangoztatja, hogy legtökéletesebb remekművei a novellái. Mértéket szabni lehetetlen e téren, annyi azonban bizonyos: fölülműlni e remekbeszabott elbeszélések tökélyét nem lehet. Az élet egy-egy furcsa, vagy egészen löznapni mozzanatában kísérteties pontosággal és gazdagsággal vetíti elénk a sorsok — és sorsunk! — leglényegesebb tartalmát. Első olvasásra sokszor úgy érezzük, nem több a novella fölényes biztossággal elmondott történetnél, — de aztán sokáig megmarad bennünk, érik, teljessé válik, s csak ekkor eszmélünk rá végtelen gazdagságára. Sokan megkísérelték már, hogy megmagyarázzák, mi ennek az elbeszélő művészetnek a végső titka; mindíg fedezhetünk föl új vonásokat a novellista Kosztolányi arcán, véglegesen megfejteni azonban aligha fogjuk, s az eredmény mindig csak az lesz: remekművek, amiket írt. A hatalmas, 34 éves kötet az író összes elbeszéléseinek első része. Tartalmazza a „Boszorkányos esték“-től „A rossz orvos“-ig pályája első felének összes elbeszéléseit és néhány kiadatlan művét. Hú képet ad nemcsak művészetéről, hanem művészetének fejlődéséről is s ezzel is izgalmas élményt nyújt.

MÁRAI SÁNDOR, FÜVES KÖNYV Révai, 1943.

Seneca-nak, a római világ nagy bölcsőnk szavát írta Márai Sándor új könyvének élére. Ez a hivatkozás valamelyes is: föltárja azokat a mély kapcsolatokat, amelyek az írókat az antik világhoz fűzik. E rokonságnak talán az a leglényegesebb mozzanata, hogy az iradalom, a mű, egyben erkölcsi tett is, komoly szembenézés mindazzal, amit az ember számára az élet jelent és nyújt. Am a legkomorabb problémának sem sujhathatják le az embert mélt